

Lovforslaget gaaer nu til Landsthinget.

Man gif derefter til den følgende Sag paa Dagsordenen:

Fortsettelse af første Behandling af „Udkast til Lov om Styrelsen af Sognecommunernes og Amternes kommunale Anliggender“.

Naberg: Efterat det her foreliggende Lovudkast allerede har været forhandlet i Mødet igaar, og endeel Medlemmer have udtalt sig derom, er der sagt en Deel af, hvad jeg kunde have at sige, og som jeg ikke finder Anledning til at gjentage, og jeg kan derfor falte mig noget kortere. Den Anerkjendelse, der er ydet den høitærede Minister for det forelagte Lovudkast af en Deel af de foregaaende ærede Talere, kan jeg tiltræde. Jeg finder, at Lovudkastet er et Fremskridt, om ikke noget stort Fremskridt, saa dog et Skridt fremad, og derfor fortjener det Paastjønne. Det er et Skridt henimod at gennemføre Grundlovens Bud om, at Communerne selvstændigt skulle styre deres egne Anliggender. Desuagtet finder jeg dog Anledning til at fremkomme med nogle Bemærkninger til enkelte af Lovudkastets Bestemmelser. Det forekommer mig, at der igjennem en Deel af Bestemmelserne i dette Lovudkast gaaer, om jeg saa maa sige, en vis Engstelse, navnlig med Hensyn til at give Sognecommunerne en mere ubdvidet Frihed end den, de allerede have, idet man, idetmindste efter min Mening, her har søgt at indføre en altfor meget i det Enkelte gaaende Control med disse Communer fra Amtsrådets Side, som vistnok vil medføre en Forøgelse af de Forretninger, som Amtsrådene allerede have, og tillige vil virke hemmende paa Udviklingen af Interessen for de kommunale Sager i Sognecommunerne. Jeg indrømmer fuldtvel, at der er et Fremskridt ogsaa for Sognecommunernes Vedkommende, og at Fattigvæsenets Sager aldeles undrages Præsterne, forsaavidt Communerne selv ønske det, finder jeg at være et stort Fremskridt, ligesom der ogsaa er andre Bestemmelser, der kunne siges at være Fremskridt. Dog kan jeg ikke unblade at bemærke, at der i dette Lovudkast ogsaa er indført Bestemmelser, som jeg anseer

for at være Tilbagekridt. Jeg skal nævne nogle af dem. Jeg regner dertil Slutningen af Bestemmelsen i § 2, der gaaer ud paa, at Amtsrådene skulle kunne anordne, hvor Sognesforstanderskaberne skulle kunne afholde deres Møder. Det er jo nærmest af Hensyn til de store, vidtstrakte Communer, at denne Bestemmelse er indført; men jeg troer ikke, at det kan være nogen betydningsfuld Grund. Der er i saadanne Communer i de allerfleste Tilfælde Sognesforstanderskabsmedlemmer, som ville være valgte fra de forskjellige Steder, og det vil selvfølgelig ogsaa være i disses egen Interesse at samles paa et for Communen bekvemt Sted. Der er desuden i Motiverne anført en anden Grund for denne Bestemmelse, nemlig at den skulde forhindre den Tendants, der i nogle Communer gjør sig gjældende til at udstille sig i communal Henseende. Jeg troer heller ikke, at denne Grund har noget Bæsentligt at sige, da det vistnok er større og vigtigere Hensyn, der gjøre en saadan Udstillelse ønskelig. Iøvrigt skal jeg maastee siden komme nærmere tilbage hertil. At der aarlig skal indsendes en Afskrift af Overflaget over Udgifter og Indtægter for det kommende Aar til Amtsrådet, er ogsaa en Bestemmelse, man ikke hidtil har havt. Den er jo ikke af overbættets Betydning, men er dog altid et Tilbagekridt. Derimod finder jeg, at de Bestemmelser her, som angaae Eigningen af det Bidrag, der aarligt maa udskrives i Communerne, ere en Indskrænkning. Jeg nægter ikke, at Sognesforstanderskabet ogsaa tidligere har været under Control i denne Retning, idet det har staaet Beboerne frit for at klage, naar der blev udfrevet for store Bidrag, men de havde dog den Forpligtelse, naar der ikke blev udfrevet Mere end nødvendigt til Communens Udgifter, at betale dem, og Sognesforstanderskaberne stode da angerløse, da saavel Amtsrådet som Ministeriet billigede deres Fremgangsmaade. Jeg finder ikke, at der er Anledning til den her foreslaede Indskrænkning, men forsaavidt man troer det rigtigt, at der finder en Begrænsning Sted, maa den efter min Mening ikke saa lidt udvides. Den ærede Minister har jo i Gaarsmødet selv erkjendt, at der i de mindre Communer finder en større